

været omtrent det samme, saaledes at de have kunnet bygge deres Økonomi og Budgetter derpaa, at de ogsaa fremdeles beholde dette Tilskud, og i alt Fald ikke faa mindre end det, de hidtil have faaet, for saa vidt der ellers ikke er nogen gyldig Anledning til at indskrænke det. Dette vilde være saa meget mere billigt, som der nu vil blive paalagt disse Skoler Tilskud til den Pensionskasse, der skal oprettes. Dette Tilskud kan jo blive føleligt nok; thi det er jo en Kendsgerning, at de allerfleste af de private Realskoler Landet over ingenlunde arbejde under særlig gunstige Vilkaar. Med Hensyn til denne Pensionskasse vil jeg ligesom den sidste ærede Taler ønske, at den højtærede Minister vil give nogle Oplysninger om, hvorledes han har tænkt sig den indrettet. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa det; men jeg vil i Modsætning til, hvad jeg fik Indtryk af, at den sidste ærede Taler mente, nemlig at der skulde være en Pensionskasse for hver Skole, sige, at jeg har forstaaet Lovforslaget saaledes, at der skulde være en fælles Pensionskasse for alle private Realskolelærere. Det vil saa se noget anderledes ud. Jeg vil dog der ogsaa rette et direkte Spørgsmaal til den højtærede Minister, nemlig dette, om han har tænkt sig, at ogsaa disse Skolelærere eller Bestyrere, i alt Fald for saa vidt som de tillige ere Lærere, skulle have Ret til eventuelt at nyde Pension af denne Pensionskasse, naturligvis mod, at de i Lighed med, hvad der ellers er udtalt i Lovforslaget, gøre Indskud til Kassen ogsaa for deres eget Vedkommende. Jeg tror, at det, hvis dette er Meningen, vilde være til stor Nytte for adskillige af disse gamle Realskoleejere eller Realskolebestyrere, der sandelig i Reglen ikke danse paa Roser paa deres gamle Dage.

Jeg kunde dernæst have Lyst til at gøre nogle Bemærkninger om de Betingelser, som opstilles i § 2 under d., nemlig, at Lærerlønnen ved Skolen i det sidste Aar i Gennemsnit har udgjort mindst 25 Kr. aarligt for hver ugentlig Undervisningstime. Naar man nu betænker, at denne Betingelse vil svare til, at Lærerne med en gennemsnitlig Arbejdstid af 6 Timer daglig, altsaa 36 Timer ugentlig, skal lønnes

med 900 Kr. aarlig, kommer det Spørgsmaal uvilkaarligt frem, om det ikke er et for ringe Beløb, der er sat, nemlig 25 Kr. aarlig for hver ugentlig Undervisningstime, og om det ikke vilde være rimeligt og billigt, at det blev forhøjet. Det vil rimeligvis ikke gøre nogen Fortræd de fleste Steder, for de fleste Steder betales der vistnok saadan noget som 35 Kr. eller i alt Fald nogle og tredive Kroner i Gennemsnit, men det forekommer mig, at dette Minimum, her er sat, er for lille, 900 Kr. til en Realskolelærer for fuld Arbejdstid om Aaret, er alt for lidt. Der kan ogsaa være Tvivl om, hvorvidt 30 Kr. i Gennemsnit ikke er for lidt, men det vil dog være noget mere, det vil svare til 1,080 Kr. om Aaret, og det er sandelig ikke meget.

Dernæst er der et andet Spørgsmaal, som ogsaa er berørt af den sidste ærede Taler, nemlig om Kommunens Tilskud. Det Spørgsmaal kunde i ethvert Tilfælde opkastes, om man overhovedet skulde gøre Statens Tilskud afhængigt af, at Kommunen giver Tilskud. Saa vidt jeg ved, har man altid tidligere gjort det, men det er dog tvivlsomt, om det egentlig er korrekt. Sagen er nemlig den, at det kan komme til at bero paa en ren Tilfældighed, om Kommunen kommer til at give Tilskud. Det er jo saaledes, at de kommunale Raad mere og mere vælges efter politiske Hensyn end just efter kommunale — i alt Fald i mangfoldige Tilfælde — og saaledes som Valgordningen til disse Raad er, hvor altsaa den ene Vælgerklasse kun er een højere end den anden, og hvor der til at forkaste Spørgsmaalet om et Tilskud jo kun hører, at den ene af Flertallet er borte, saaledes at der er Stemmehighed, der kan jo en ren Tilfældighed afgøre, om vedkommende Skole skal have kommunalt Tilskud og som Følge deraf ogsaa Stats-tilskud, og det synes jeg ikke er rigtigt. Men i ethvert Tilfælde, hvis man vil beholde dette, at der skal kommunalt Tilskud til, forekommer det mig, at der skulde bestemmes et Minimum for det kommunale Tilskud; og at det ikke var nok, saaledes som Lovforslaget gør, at bestemme, at Kommunerne vel kunne give et hvilket som helst lille Tilskud, men at dette dog stilles som en Betingelse for Statstilskud. Det